

# Hardombäcken i Lovisa istandsätts med projektpengar och jordbrukarhjälp

**Ett femtontal jordbrukare samlades förra veckan på Furuborg i Kuggom för att ta del av det första informationsmötet kring projektet Nutrinflow, som har som mål att minska näringsbelastningen i Finska viken.**

Det interregionala projektet omfattar Lovisaåns avrinningsområde samt Zemgale i Lettland och Östergötland i Sverige. För Finlands del innebär projektet investeringspengar på 214.000 euro för utvecklandet av Lovisaåns avrinningsområde under de kommande tre åren.

Målsättningen är att minska belastningen av näringsämnen som rinner genom Lovisa å till Finska viken, att förbättra åkrarnas vattenhushållning och förhindra översvämningar. Det är särskilt Hardombäcken som är föremål för istandsättningsåtgärderna och arbetena har redan inletts.

Heidi Lyytikäinen, miljövarde-sekreterare på Lovisa stad är mycket glad över Nutrinflow-projektet.

– Det är fint att det äntligen sker något konkret. Jag är också glad över att så många jordbrukare kommer att delta i projektet.

Projektchef Ari Kultanen från ProAgria södra Finland berättar att projektet varit i gång redan i nio månader, men i sommar börjar det konkreta arbetet med Hardombäcken, som är en sidofåra till Lovisaån.

– Den har svämmat över varje år, vilket är illa både för jordbruket och för Finska viken dit alla näringsämnen rinner ut.

## Dikades senast på 1960-talet

Under tre och ett halvt år ska man alltså nu jobba på att förbättra åkrarnas vattenhushållning



Ralf Koho är initiativtagare till Istandsättandet av Hardombäcken och mycket nöjd över att Nutrinflow-projektet nu har startat.



Ari Kultanen från Pro Agria södra Finland håller i trådarna för projektet.



Torbjörn Lönnfors, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, gav bland annat råd om hur man kan förbättra markstrukturen och påminner om att en tillslammad och bar åker är som en rutschbana för näringsämnena.

dikningslag har gett grönt ljus för projektet och alla är aktivt med i både planeringen, som är gratis, och i utförandet av åtgärder.

– Tack vare projektpengarna

betalar markägarna i praktiken bara 25 procent av de faktiska kostnaderna för de åtgärder som kommer att vidtas, och därför är alla aktivt med, säger Koho som är initiativtagare till istandsättningen av bäcken.

Hardombäcken rinner rakt igenom Kohos odlingsmarker och översvämningarna har enligt honom blivit värre och värre för varje år.

– Vi har på egen bekostnad gjort små åtgärder under årens lopp som nog hjälpt för stunden, men det har inte varit tillräckligt.

Koho fick höra att verksamhetsledaren Janne Pulkka på Ete-lä-Suomen Salaojakeskus är en av dem som ansvarar för Lovisa å-projektet och då Koho i fjol besökte Västankvarns försöksdag ryckte han Pulkka i armen och undrade ifall det skulle gå att få med Hardombäcken i projektet.

– I höstas tog Pulkka kontakt och jag överlät alla dokument

gällande bäcken åt honom. Senaste gång bäcken dikades var 1967 och efter det har det bara gjorts vissa smärre förbättringar, berättar Koho. Sedan var det faktiskt Pulkkas idé att ta kontakt med projektet Nutrinflow och på den vägen är det.

## Optimerad användning av näringsämnena

Ett annat mål inom Nutrinflow-projektet är att optimera gödslingen med tanke på skörden, eftersom man också på det här sättet minimerar avrinningen av näringsämnen från åkrarna till vattendragen, vilket medför både ekonomisk och miljömässig vinning. Färre översvämningar innebär mindre erosion, men tidigarelägger också vårbruket och underlättar skördandet.

Genom att öka på vattenvoly-men med översvämningshyllor eller färör i två nivåer tar man inte bort så mycket av åkerarealen. Näringsämnen rinner ändå alltid från åkrarna, så konstgjorda våtmarker eller bassänger är ändamålsenliga. En sådan våtmark är nu under planering i Rudom i Lapträsk.

Nutrinflow-projektet pågår till hösten 2018.

– Resten av projekttiden går åt till rapportering, som kommer att vara en utmaning för oss eftersom det är svårt att tillförlitligt kunna mäta mängden näringsämnen som rinner ut, trots att jag är helt säker på att effekten av åtgärderna kommer att vara positiv. Jag hoppas att vi efter projektets slut lyckas få till exempel någon studerande vid Aalto-universitetet att fortsätta undersöka Hardombäcken, säger Ari Kultanen.

Nutrinflow-projektet är ett pilotprojekt och tanken är att det ska inspirera andra att utföra liknande förbättringar av vattendragen, vilket i slutändan förbättrar läget i Östersjön.

TEXT & FOTO

NINA COLLIANDER-NYMAN  
nina.colliander-nyman@slc.fi